

Силабус курсу
Зіставні аспекти граматики
німецької та української мов

Освітній ступінь: бакалавр

Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність: 014 Середня освіта

Предметна спеціальність: 014.02 Середня освіта. Мова та література (німецька)

Спеціалізація: 014.022 Середня освіта (Німецька мова і література)

Освітньо-професійна програма: Середня освіта (Німецька мова і література)

Кількість кредитів: 3

Рік підготовки, семестр: 3 рік, 5 семестр

Компонент освітньої програми: вибіркова

Дні занять: за розкладом

Консультації: за розкладом

Мова викладання: німецька



Керівник курсу

канд. філол. наук, доц. Яцюк Іван Ярославович

Контактна інформація E-mail: yatsyuk.iv@tnpu.edu.ua Тел.: 0352-43-58-31 (деканат)

Анотація дисципліни

Вивчення матеріалу вибіркової навчальної дисципліни «Зіставні аспекти граматики німецької та української мов» сприятиме формуванню цілісної системи знань студентів про зіставні особливості функціонування порівнюваних мов на морфологічному та синтаксичному рівнях, відповідних категорій цих рівнів, основні ізо- та аломорфні характеристики граматичних систем обох мов як виразників своєрідності кожної із цих систем і мов, врахування зазначених факторів при вивченні німецької мови як іноземної як для кращого загального оволодіння нею, так і, зокрема, для розуміння природи інтерференційних помилок у сфері морфології і синтаксису, їх прогнозування, вміння пояснити та їх уникнення. Викладання предмету німецькою мовою відкриє перед студентами можливість синтезувати фахові та мовні аспекти володіння нею, а, отже, і підвищити загальну якість мовної підготовки. Окрім того, набуті у процесі вивчення навчальних тем теоретичні і практичні знання, вміння та компетентності будуть підвищувати здатність студентів самостійно комбінувати і породжувати нові знання, генерувати власні ідеї і науково обґрунтовувати їх.

Навчальний матеріал дисципліни укладений і структурований відповідно до діючих норм та вимог з підготовки фахівців відповідного профілю і повністю відповідає концепції чинної освітньо-професійної програми.

Навчальний контент

Теми	Результати навчання
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Allgemeine Bestimmungen, Verb und Nomen im Deutschen und Ukrainischen unter dem kontrastiven Blickwinkel	

1.	Morphologie: Wortklassen, grammatische Kategorien, Ausdrucksweisen der grammatischen Bedeutungen unter vergleichender Betrachtungsperspektive	Знати дефініції понять «частина мови», «граматична категорія», «граматичне значення», їх основні характеристики, способи вираження граматичних значень, подібності і відмінності в класифікації частин мови, здатність здійснювати аналітичний огляд цих питань німецькою мовою, розуміти і вміти застосовувати результати порівняння для покращення засвоєння відповідних тем на заняттях з німецької мови
2.	Das Verb. Semantisch-strukturelle Klassen der Verben im Deutschen und Ukrainischen im Vergleich	Володіння особливостями структурно-семантичної класифікації німецьких і українських дієслів, їх зіставних характеристик, основних подібностей і відмінностей, вміння викласти матеріал теми німецькою мовою, представити власну думку і обґрунтувати її, вміння застосовувати отримані зіставні результати у майбутній професійній діяльності
3.	Grammatische Kategorien des Verbs in Gegenüberstellung	Знання системи граматичних категорій німецького та українського дієслова, здатність провести їх зіставлення, виявити основні ізо- та аломорфізми, охарактеризувати їх німецькою мовою, усвідомлення їх теоретичного та прикладного значення та вміння використовувати їх на заняттях з німецької мови для покращення засвоєння відповідних тем
4.	Nomen und seine Kategorien im Deutschen und Ukrainischen: kontrastiver Ansatz	Володіння результатами зіставного аналізу іменникових граматичних категорій німецької та української мов, вміння інтерпретувати їх німецькою мовою та застосовувати у навчальному процесі для покращення якості опрацювання відповідних граматичних розділів
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Adjektiv, Adverb, Pronomen und Satz in den zu vergleichenden Sprachen als Objekte vergleichender Analyse		
5.	Adjektiv und Zahlwort im Deutschen und Ukrainischen in vergleichender Betrachtung	Знання семантико-структурних та категоріальних подібностей і відмінностей німецького і українського прикметника як частини мови, зіставних особливостей морфології та функціонування числівника в обох мовах, вміння охарактеризувати їх німецькою мовою та застосовувати у навчальному процесі
6.	Pronomen und Adverb in der deutschen und ukrainischen Sprachen in Gegenüberstellung	Знання семантичної класифікації займенників у зіставлюваних мовах, їх морфологічних аспектів, основних ізо- та аломорфних характеристик німецьких та українських займенників та прислівників, здатність здійснювати їх аналіз німецькою мовою та вміння використовувати їх результати на заняттях для покращення якості засвоєння цих сфер німецької граматики
7.	Vergleichende Aspekte des deutschen und ukrainischen Satzes in Bezug auf die Wortstellung, Satzarten und Satzformen	Усвідомлення основних подібностей і відмінностей у сфері структурних різновидів і форм німецького і українського речення, зіставних аспектів порядку слів, спроможність характеризувати та аналізувати їх німецькою мовою, здатність творчо застосовувати набуті знання з теми на навчальних заняттях з німецької мови
8.	Zusammengesetzter Satz im Deutschen und	Знання основних результатів зіставлення німецького і українського речень на рівнях пара- та гіпотаксису в

	Ukrainischen im Vergleich	обох мовах, вміння викласти і проаналізувати їх німецькою мовою та застосовувати у навчальному процесі для покращення навчання відповідних синтаксичних аспектів німецької мови
--	----------------------------------	---

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК 1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 2	Здатність застосовувати фундаментальні знання у практичних ситуаціях.
ЗК 4	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК 5	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК 8	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми
ЗК 9	Здатність працювати як в команді, так і автономно.
ЗК 10	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 11	Здатність розробляти та управляти проектами.
ФК 2	Здатність до письмової й усної комунікації іноземною мовою.
ФК 3	Здатність застосовувати основні знання з галузі педагогіки, філології на практиці, здатність оперувати науковою термінологією.
ФК 4	Здатність формувати іншомовну комунікативну компетентність учнів.
ФК 7	Здатність використовувати професійні знання і практичні навички в галузі лінгвістики, літературознавства, методики навчання іноземних мов і культур, зарубіжної літератури
ФК 8	Здатність знаходити та використовувати інформацію з різних джерел (електронних, письмових й усних) у професійній діяльності.
ФК 9	Здатність формувати в учнів вміння вчитися, мотивувати учнів до вивчення іноземних мов і читання творів зарубіжної літератури.
ФК 10	Здатність брати участь у різних формах професійної комунікації (семінари, конференції, засідання методичного об'єднання, круглі столи, дискусії), застосовувати знання з психології, педагогіки, мовознавства, літературознавства, методики навчання іноземних мов тощо.
ФК 11	Здатність чітко й виразно висловлювати думку, використовувати знання законів техніки мовлення.
ПРН 1	Могти засвоювати багатофункціональний комплекс знань та умінь, необхідний для особистісної реалізації, розвитку, соціальної інтеграції та працевлаштування.
ПРН 3	Організовувати наукові і науково-педагогічні дослідження у

	галузях філології і методик викладання філологічних дисциплін.
ПРН 4	Знати мовні норми з державної, німецької та другої іноземної мов, соціокультурну ситуацію розвитку іноземних мов, особливості використання мовних одиниць у певному контексті.
ПРН 5	Володіти різноплановими методами і способами перевірки знань з німецької мови і літератури, другої іноземної мови, зарубіжної літератури.
ПРН 6	Бути готовим удосконалювати і розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень.
ПРН 9	Організовувати різні форми і способи навчальної, навчально-методичної, наукової, творчої та інших видів діяльності, які певним чином стосуються філології чи педагогіки
ПРН 12	Досконало спілкуватися в усній і писемній формі рідною та іноземними мовами.
ПРН 13	Володіти професійними якостями викладача-філолога. Уміння, виходячи з мети спостереження та властивостей об'єкта дослідження, обирати оптимальну методичку і розробляти план та процедуру спостереження; прогнозувати вплив різних факторів на якість результату.
ПРН 15	Могти досконало спілкуватися в усній і писемній формі рідною та іноземними мовами.
ПРН 16	Уміти працювати з текстовою, графічною та числовою інформацією за допомогою комп'ютера; використовувати можливості мережевих програмних систем для вирішення теоретичних і практичних завдань у галузі професійної діяльності; вміння користуватися електронними словниками і спеціальними програмами для пошуку необхідних матеріалів.
ПРН 17	Здійснювати перевірку процесів збору, аналізу і систематизації інформації на основі різних її джерел (спеціалізованої літератури, ЗМІ, перспективного педагогічного досвіду тощо). Володіти навичками управління інформацією.
ПРН 18	Уміти критично оцінювати власну навчальну та професійно-дослідницьку діяльність, розробляти і реалізовувати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.
ПРН 20	Уміти керувати методичними/науковими об'єднаннями вчителів іноземних мов/філологів. технологіями і критичним ставленням до соціальної інформації.

Літературні джерела

1. Лалаян Н.С., Подвойска О.В. Порівняльна граматики німецької та української мов = Vergleichende Grammatik der deutschen und der ukrainischen Sprache. Навч. посібник для студ. вищих навч. закладів. Вінниця : Нова книга, 2013. 224 с.
2. Кочерган М. П. Основи зіставного мовознавства. К.: видавн. центр «Академія», 2006. 424 с
3. Пагут О.С. Das Satzgefüge (Subjekt-, Prädikativ-, Objekt-, Attributsätze und weiterführende Nebensätze): методичні рекомендації з практичної граматики німецької мови : для студентів-германістів. Тернопіль : ТНПУ, 2012. 56 с.
4. Пагут О.С. Die Satzverbindung (die Parataxe): методичні рекомендації з практичної граматики німецької мови : для студентів-германістів. Тернопіль : ТНПУ, 2011. 26 с.
5. Рокіцька Н.В., Деркевич Н.А. König des Satzes. Навчально-методичний посібник. Тернопіль : ТНПУ, 2019. 108 с.
6. Dreyer, H.; Schmitt R. Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik: Die Gelbe aktuell. Köln : Hueber Verlag, 2009. 392 S.
7. Duden: Grammatik der deutschen Gegenwartssprache. B. 4. 5., völlig neu bearbeitete und erweiterte Auflage. Mannheim-Wien-Zürich : Dudenverlag, 1995. 864 S.
8. Koshkarjowa, L. S. Kontrastive Lexikologie der deutschen und ukrainischen Sprachen = Порівняльна лексикологія німецької і української мов : підручник. Донецьк : [ДНУ], 2009. 329 с.
9. Macheiner J. Das grammatische Variete oder Die Kunst, deutsche Satze zu bilden. Frankfurt am Main : Eichborn Verlag, 1998. 406 S.
10. Schreiber, H; Sommerfeldt, K.-E.; Starke, G. Deutsche Adjektive : Wortfelder für den Sprachunterricht. Berlin, München, Leipzig, Wien : Langenscheidt-Verlag Enzyklopädie, 1991. 144 S.
11. Schreiber, H; Sommerfeldt, K.-E.; Starke, G. Deutsche Substantive : Wortfelder für den Sprachunterricht Berlin, München, Leipzig, Wien : Langenscheidt-Verlag Enzyklopädie, 1993. 125 S.
12. Simmler, F. Morphologie des Deutschen : Flexions- und Wortbildungsmorphologie. Berlin : WEIDLER, 1998. 738 S.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний, відрядження тощо).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-4) усне опитування, тести, завдання	40

Модуль 2 (теми 5-8) усне опитування, тести, завдання	40
ІНДЗ (реферат з презентацією, теми 1-8)	20

До силабусу також готуються матеріали навчально-методичного забезпечення:

- навчальний контент (розширений план лекцій, презентації, відео);
- тематика та зміст практичних робіт, ІНДЗ;
- завдання для підсумкового контролю (тести);
- електронне навчання в системі Moodle